

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaiin.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVY, päätoimittaja, MOILANEN, ADOLPH SALMI, A. B. MAKELÄ, SULO SYVÄNEN.

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmestysmaksu 40c palstatuunalla. Kuukausimaksu \$1.20 kerta ja kuukausittain \$2.00 kerta. Kiblaus, syntymä ja avioliitto-ilmotukset \$1.00 kerta, haluaintoio- ja naimenmuuttoluotukset 50c kerta, naimenluotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimusten mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkieliset suomenkielisiä vastapäisi.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Vähittäisluovutusta ja Canadassa: Yksi vuosikerta... \$3.00 kuuksu... \$3.00 3 kuukautta... \$8.00 6 kuukautta... \$15.00 Suomeen ja muualle ulkomaille: Yksi vuosikerta... \$8.00 6 kuukautta... \$15.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada: One year... \$3.00 Six months... \$2.00 Three months... \$1.00 One month... .60

Huomautus sijaitsee 10:n ja Duane katu-ten kulmassa. Telefooni: konitri 365, soittoisuus 832.

Siinä kaikki mitä hän työväenliikkeelle voi tehdä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Tunnettu amerikalainen sanomalehtimies, Norman Hapgood, kirjoittaa Leslies-viikkolehdestä, että Gompers on vakavasti vahingoittanut liittolaisten asiaa ja voi vahingoittaa sitä edelleenkin.

"Me menetimme Venäjän ja sen mukana sen valtamme Saksan imperialismin ylitse mikä meillä oli viime vuoden heinäkuulla, siksi että puhuimme liian paljon kuten preussilaiset. Gompersin suhtautuminen Tukholman kokoukseen aiheutti sanomaton vahinko. Siinä suunniteltu kokous olisi saattanut kääntää työväestön, Saksan työväestönkin, liittolaisten asian kannattajaksi.

"Jos Gompers edelleen vastustaa Sveitsiin suunniteltua kokousta senjälkeen kuin nykyinen taistelu länsirintamalla on päätynyt, jäädyttää hän sillä työväestön Ranskassa, Englannissa, Italiassa ja puolueettomissa maissa, liittää sen kiinteämmän yhteen Saksassa ja aiheuttaa kynnillistä iva Venäjän työväestön keskudessa."

Ylläoleva on valitettavasti liiankin totta - Gompers on tehnyt sanomaton vahinko työväenliikkeelle kaikissa maissa, asettamalla työväestön pyrkimyksensä kiihkeäksi vastustajaksi. Hänen omat "lähetystönsä" ovat saaneet osakseen vain iva ja halveksimista, eivätkä suinkaan synnyttäneet yhteisymmärrystä Amerikan ja muiden maiden työväenliikkeen välillä.

Eikä Gompers nykyisillä menettelytavoillaan voikaan saada muuta aikaan, kuin vahinko työväenliikkeelle, samalla tavalla kuin syndikalistikin, vaikka hän muka pyrkii päinvastaiseen tulokseen.

Se paistaa läpitse

Mooneyn jutun yhteydessä paljastuu seikkoja, joista ei saata olla mainitsematta, niin paljon kuin siitä onkin puhuttu. Yhä selvemmäksi ja selvemmäksi käy se, että San Franciscon kaupunkamari ja Saksan konsulivirasto olivat yhteistoiminnassa, edellisen saadakseen sikäläisen järjestyneen työväestön leimatuksi anarkisti- ja rosvoilamaksi, jonka sitte yleisen mielipiteen avulla kulkutaksi, ja jälkimäinen ajakseen preussilaisen imperialismin asiaa samojen toimenpiteiden kautta.

Lehdessämme on jo ennen kerrottua, miten surullisen kuuluisa Fickert pelasi yhdessä Saksan konsulin kanssa, valehdellen ja antaen vääriä suositteluraportteja tulleille, jotka olivat Saksan konsulin palveluksessa.

Osoitteeksi siitä, miten San Franciscon johtavat kapitalistit

olivat odottamassa sellaista tapahtumaa, kuin se kuuluisa pommirajähdyys oli, mainitaan että länsirannikon ehkä suurin laivakapitalisti, kapteeni Robert Dollar heti muuttaman minuutin kuluttua räjähdyksestä puhelimitse keskusteli erään toisen kapitalistin, Robert Newton Lynchin kanssa ja siinä mainitsi m. n. että räjähdys antoi mitä parhaat mahdollisuudet avoimelle työpajalle.

Joku oli kuullut kapteeni Dollarin siten sanovan ja syyte on tehty juoksesti lukuisia kertoja sekä puheissa että kirjoituksissa, ilman että Dollar olisi voinut sitä kumota.

Päivän selvä juttu siis on, että pommihetimit olivat tunnettuja kaupunkamariin johtajille ja Saksan konsulille. Mutta niiden päivänvaloon tuleminen ei näytä todenmukaiselta, sillä ei ole kysymystäkin syyllisten ihmisaamisesta, vaan unionistien hirttämisestä, jonka tapahduttua sanomalehdistö kyllä pitäisi huolen siitä, että asia peitettäisiin villasella.

Tapahtuuko Canadassa työväenliikkeen yhdistyminen?

Canadaan työväenliikkeen keskudessa on ollut viime aikoina vakavaa puhetta koko maata käsittävän työväenpuolueen perustamisesta, johon sulautuisivat kaikki maakuntapuolueet ja sosialistipuolue. Canadaan suomalaisen sosialistijärjestökin osallistui edustajakokouksessa on tästä asiasta keskusteltu, mutta tähän mennessä emme ole vielä saaneet tietoa, minkälainen päätös on tehty.

Canadaan englanninkieliset työväenlehdet ovat asiasta kirjoitelleet puoleen ja toiseen, ollen niissä ilmennyt eräviä mielipiteitä. Sikäläisen sosialistipuolueen varsinainen äänenkannattaja Forward ei omasta puolestaan tunnustava yhtymisen kannalla, mutta sen avustajissa on niitä paljonkin. Jotkut ovat ainoastaan vaailiittoneen kannalla, kuten esim. yhdysvaltalaisillekin tunnettu puolueoveri Sefa Lepistö, joka joku aika takaperin kirjoitti Vapaudessa m. m. seuraavaa:

"Ainoa yhtymismuoto mikä voi tulla kysymykseen näitten maakuntapuolueitten kanssa, on vaailiittomuoto, jolloin sosialidemokraattinen puolue pysyy itsenäisenä puolueena järjestömuotoonsa ja agitatoriinsa näiden, mutta yhtyy "runnaamaan" vaaleja työväenpuolueitten kanssa yhdessä siten, että ehdokkaat nimittämistä vaailiittoneen, mutta varsinaisissa vaaleissa yhtyvät molemmat puolueet kannattamaan sen puolueen ehdokasta, jolla huomataan olevan työläisten enemmistön kannatus asianomaisissa vaailiittoneissa. Täten siis saa sosialistipuolue ehdokkaansa listalle siellä, missä työläisten enemmistö huomataan kannattavan sosialisten ehdokasta, ja unoitten puolue siellä missä työläisten enemmistö on unoitten puolueen ehdokkaan kannattajana. Varsinaisissa vaaleissa sitoutuvat siten, kuten edellä sanottiin, molemmat puolueet yhdessä äänestämään työväen ehdokasta, kumman puolueen ehdokas sitten lieneekään lopullisesti listalle päässyt. Vaailiittoneen näiden on vain sellainen sopimus, että molemmat sitoutuvat olemaan hyökkäämättä toisen ehdokkaita vastaan ja arvostelevat vain porvarien ehdokkaita ja ohjelmia ennenkuin ehdokkaat nimitys on tapahtunut. Sosialistit saavat sellaista vaailiittoneissa sosialistista kantaansa ja ohjelmiaan ja unionistit taas pääasiallisesti selittävät tietenkin union vaatimuksia.

"Tässä ei sosialistipuolue joudu menettämään mitään agitatoriinsa terästä, vaan saa painavasti tilaisuuden tehdä tätä agitatoriinsa suuremmalle yleisölle ja mikä tärkeintä taloudellisiin järjestöihin järjestynyt

työväestö voitaisiin tällaisessa yhteistoiminnassa vetää lähemmäksi sosialismia, sosialistisen agitatorin piiriin. Jos sitte tällaisen yhteistoiminnan kautta saadaan saadaan voimaa niin paljolla työväen politiikan taakse, että voidaan välttää työläisille joitakin välttämättä parannuksia, niin ne ovat arvokkaita työläisille jo sinänsäkin ja kannustavat työläisiä yhä vaatimaan lisää. Ne muuttavat vähitellen unionin miehetkin sosialisteiksi, sillä ruokahuu kasvaa syödessä."

Osuusliikkeen tehtävä yhteiskunnallisessa uudelleenjärjestämis-työssä

(V. N. Polovtsev The Russian Co-operator lehdessä.)

Co-operatorin kirjoituksissa on kerta toisensa jälkeen osoitettu, että Venäjän vallankumous pelasti osuusliikkeen suurista vaikeuksista ja esteistä, jotka ovat sitä haitanneet luonnollisina seurauksina tsaarivallan yhämielisyys, joka kohdistui kaikkiin kansanjoukkojen itsetoiminnan ilmiin ja siis myöskin osuusliikkeeseen.

Nämä uudet toiminnan mahdollisuudet ovat tavattomasti elvyttäneet osuusliikkeen kasvua ja vaurastumista kaikkialla koko Venäjän tasavallassa. Vastaperustetut järjestöt ovat eumimukseen kulluttajajhdystyksiä, mutta tuotantopuoltakaan ei ole jätetty vallan huomioimattamatta osuusliikkeen kannattajien ja johtajien taholta. Nämä kysymykset ovat heränneet ja heräävät rinnan koko maan kansantalouden uudelleenjärjestämissuunnitelmien kanssa vallankumouksen ja sodan luomalle pohjalle.

Osuustoiminta perustuu ihmisten yhteisten tarpeiden olemassaolon tunnistamiselle ja siinä käsitteessä ovat sen periaatteet samat kuin oikeinlämisen periaatteetkin. Ja juuri siksi että osuustoiminnan periaatteet muodostavat sopivan perusteen sen osanotolle yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen uudelleenrakentamistyöhön, ei osuusliike saa valankumoukselta ainoastaan uusia toimintamahdollisuuksia vaan myöskin uusia velvollisuuksia, korkealle tähtäviä ja laajakantoisia.

Näiden velvollisuuksien omaksuminen on kunniaksi osuusliikkeelle. Se osottaa liikkeen kasvaneen ja edistyneen oikeaan suuntaan ja olevan sekä halukkaan että kykenevän kohtamaan vaikeita yhteiskunnallisia kysymyksiä.

Näiden velvollisuuksien kunnollinen täyttäminen on paras osuusliikkeen periaatteiden elinvoimaisuudesta ja oivallinen vakutus osuusliikkeen onnellisesta kehityksestä tulevaisuudessa.

Näiden uusien velvollisuuksien aiheuttajana ja niiden toiminnan määrääjänä ovat uusissa oloissa elävien asukasten yhteiskunnalliset ja taloudelliset tarpeet, jotka vaativat tuotannon ja laajan kaikkien alojen, muiden muassa kansainvälisen tavarainvaihdon, uudelleenjärjestämistä uusien voimien, keinojen ja menettelytapojen kautta.

Vanhut menettelytavat ovat osoittaneet väärin kelpaavattomiksi uusien tarpeitten vaatimiksi tyydyttämää.

Tulevaisuudessa ei eri maiden teollisuutta, varsinkaan Venäjän voida tuskin perustaa kapitalistien, sillä kapitalistien toimia ja pyrkimyksiä ei voida saattaa sopuun kansan suurten joukkojen vaatimusten ja tarpeitten kanssa. Voidaan tuskin odottaa että kapitalistien suori joukko käsittää olevansa pakotettu alistamaan omat vaatimuksensa kansanjoukkojen vaatimusten alle.

puitteissa kansanvaltaisen kontrollin alaisena toimien.
Seurauksena tästä on osuusliikkeen johtajilla edessään tarve tulla myöskin taloudellisen ja yhteiskunnallisen uudelleenjärjestämistyön johtajiksi. Voidakseen tulla sellaisiksi ja kyetä tyydyttävästi täyttämään tehtävänsä sellaisina, on heidän:

(1) käsitettävä mitkä ovat kansanjoukkojen tärkeimmät ja pakottavimmat käytännölliset tarpeet, voidakseen suunnitella käytännöllisimmät ja tehokkaimmat keinot niiden tyydyttämiseksi; ja

(2) suunnitella ja järjestää uusia käytännöllisiä rakentamisia ohjelmia, joiden kautta niin tärkeä teollisuuden kehitys käy mahdolliseksi ja autetaan uusia teltä kansallisten ja kansainvälisten taloudellisten suhteiden järjestämiseksi.

MAILMANKATSOMUKSIA

"PAHA POIKA" KARKOTETTU ENGLANNIN PARLAMENTISTA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Kun Herefordshiren edustaja Pemberton-Billing kieltäytyi puhejohtajana vaatimuksesta lähtemästä alaluoneen istunnosta, veivät järjestysmiehet hänet väkivalloilla ulos.

Asia sai alkunsa siitä, että Pemberton-Billing altutukseen pyrki puhumaan vihollisuuksien vastustamisesta kesken muiden asiain käsitteilyn. Ennenkuin hänet väkivalloisesti poistettiin, hyväksyi huone yksimielisesti Bonar Law'n ehdotuksen, että Pemberton-Billing suljetaan parlamentin istunnosta tämän istuntopäivän loppuun asti. Hän tappeli vastaan hurjasti, jonka tähden oli häikäytävä järjestysvallan apua, ennenkuin hänet saatiin pois parlamenttirakennuksesta.

Noel Pemberton-Billingillä on takanaan monivahvelein elämä. Ennen parlamenttiin pääsemistään hän oli ollut sotilaina buurisodassa, näyttelijänä, lentokoneitten rakentajana, yhtiöitten perustajana ja sanomalehden toimittajana. Yleisen huomion esineeksi hän tuli kaksi vuotta takaperin, kun sanomalehti toittivat häntä tärkeäksi parlamenttiehdokkaaksi, jonka ohjelmalla oli hallituksen moittiminen saanattomuudesta ilmailusodan alalla.

Hänen kurailematon esiintymisensä on tehnyt hänen olonsa parlamentissa sangen myrskyiseksi, ja monasti hän on joutunut otteleihin puhejohtajan kanssa. Viime kesäkuun alussa hänet mitä rikeimpiä paljastuksia penkovan oikeudenkäynnin jälkeen vapautettiin kuuluisan tanssitar Maud Allanin ja Independent teatterin isännöitsijän J. T. Greinin nostamasta herjauksyytöksestä. Tässä oikeudenkäynnissä koettiin todistaa että saksalaiset urkkijat olivat linaatneet erään 47,000 brittiläistä nimeä sisältävän kirjan, jossa nimettiin henkilöt - niin Pemberton-Billing väitti - vietiivät siksi siveitönä elämään, että Saksaa tuotti voivansa käyttää heitä tarkoituksena uhkaamalla tehdä heistä paljastuksia.

Yksi todistajista kertoi tuon kirjan nähneensä ja sanoi siinä m. m. oleen entisen pääministeri Asquithin ja hänen vaimonsa, entisen sotaministeri Haldanen, vieläpä tätä juttua käsittelevän tuomari Darlingin nimet. Kun vapauttava päätös oli julistettu, hurasti oikeussalissa "oleva väkijoukko, ja siihen yhtyi saava kadulla.

Pemberton-Billing on julkisen elämän puhtaasta valovain englantilais-sa Vigilantes seuran perustaja ja ensimmäinen esimies. Hän on virkoreon saanut ratsuväen rykmentin päällikkö ja voimakkaan ilmasotapoliikan kannattaja.

Ihimiöllinen siviitys edistymässä.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Liittoutuneet ovat nykyään jo voittaneet poliittis-saksalaisia kaasaan käytössä sotarintamalla, ilmotit kunnallisen toimiston johtaja Carl L. Alsborg äskettäin liittosemattin maanviljelyskomitealle Washingtonissa. Heillä on enemmän laasna käytettävissä kuin saksalaisilla ja he käyttävät sitä tehokkaammin; se on sitki on liittoutuneilla puolustamista varten paremman naamarit.

Sodan ajalla sanoi toht. Alsborg liittoutuneitten ihmetelvästi edistyneen kaasan valmistuksessa. Hän ennusti, että plakkoin saadaan keksityksi joku varokelno snappikaasua vastaan. "Luulemme olevamme oikealla tiellä, mutta emme ole vielä aivan perillä", hän sanoo olevansa hänen johdolla tehdyistä kokeista siellä alalla. Snappikaasun munien ruvetaan kohtapuoleen yhdysvalloissa valmistamaan.

Kaikkien maiden osuusliikkeiden on asetuttava toimimaan käsi kädessä sen totuuden elähtämänä, että tämä liike kaikkialla toimii yhteisten etujen edistämiseksi. Sellainen kaikenlaisten osuustoimintahaarojen yhteistoiminta, joka perustuu kaikkien kansojen käytännöllisten tarpeitten tyydyttämiseksi, eikä aja mitään yksilöllisiä eikä militaristisia etuja, voisi löytää uusia mahdollisuuksia yhtenäiselle taloudelliselle toiminnalle ja keskinäiselle toistensa tukemiselle kaikissa maissa, ja siinä ymmärryksessä siitä saataisi muodostua varma väkivä vastaan, sotia, jotka järkyttävät yhteiskunnan taloudellista rakennetta ja varallisuustiluita perustuksiaan myöten.

Ei piippuunkaan kaikki kelpaa.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Saksan armeijalle hankittu tupakan vastikkeet on huomattu tuhosemmiksi kuin vihollisen kaasuyöökäykset, väitti meiningiläinen edustaja Müller Saksan valtiopäivillä tuonnottain. Toisetkin edustajat ankarasti moittivat hallitusta siitä, että se on armeijalle varannut pyökin lehdistä valmistettua tupakan vastiketta.

Armeijahallinnon puolesta kerran Fred Ström selostellen vaikutelmia Tampereelta, jossa hän oli puolekkouksessa vuonna 1913. Talstelusta Tampereella ja kauteista tovereista kirjoittaa hän seuraavaa: "Ei missään loistam toivonsa kirkkaammoin, Venäjän vallankumouksen jälkeen kuin Suomessa. Suomen työväenluokka näki ennemmistönsä tuot eduskunnassa, vahvasti kasvavien järjestönsä ja yhteistyönsä venäläisten toverien kanssa, uuden ajan koittavana. 8 tuntiä työpäivä, kohtuullisia palkkoja, valta kunnallisissa asioissa ja työväen vapautus hohvatti tulevaisuudessa. Mutta Kerenkin eduskunnan hajotusmääräys mursi toivon ja kun taantumus laajeni yhä enemmän ja enemmän, niin ei Suomen työväellä ollut muuta keinoa kuin nousta vapautusliikkeenä niinkuin muinoin haikki vapaat kansat ovat tehneet.

LUURANGOT TAMPEREELLA.

Poliittienlehdessä kirjoittaa toveri Fred Ström selostellen vaikutelmia Tampereelta, jossa hän oli puolekkouksessa vuonna 1913. Talstelusta Tampereella ja kauteista tovereista kirjoittaa hän seuraavaa: "Ei missään loistam toivonsa kirkkaammoin, Venäjän vallankumouksen jälkeen kuin Suomessa. Suomen työväenluokka näki ennemmistönsä tuot eduskunnassa, vahvasti kasvavien järjestönsä ja yhteistyönsä venäläisten toverien kanssa, uuden ajan koittavana. 8 tuntiä työpäivä, kohtuullisia palkkoja, valta kunnallisissa asioissa ja työväen vapautus hohvatti tulevaisuudessa. Mutta Kerenkin eduskunnan hajotusmääräys mursi toivon ja kun taantumus laajeni yhä enemmän ja enemmän, niin ei Suomen työväellä ollut muuta keinoa kuin nousta vapautusliikkeenä niinkuin muinoin haikki vapaat kansat ovat tehneet.

Nyt on talstelu lopussa. Vastustaja on tullut ylivoimaiseksi saatuaan vieraan apua. Kotimaista yläluokkaa on auttanut vieraiden maiden yläluokat asella, varoilla ja miesvoimalla. Tähän on vielä liittynyt oikeusjohto ja lehdet työväenliikkeenä eri maissa; muistettakoon vain G. Moilerin sanat, että "Oli Suomen työväenliikkeelle onneksi jos se hävisi, vaikka kohta Saksan aseitten avulla."

Kaikkea näitä vastaan oli Suomen työväen taistelusta. Kaikkia näitä vastaan oli sillä vain sankarivoimaa, osuustalouden oikeuden ja liittensa Venäjän työväenliikkeen kanssa, joiin kunninkin sodan kautta oli suuresti heikentynyt. Kunkausta selos Suomen työväenluokkaa, toisella kädellä rakentamaan vapautensa tempellä, toisessa kädessä se ase, jolla puolesti tätä tempellä henkensä uhalli. Sen työläisen ja sosialistin täytyy olla sokea ja pilattu olento ja omata kivenkovan sydämen, joka ei tunne sydämensä värähtävän tämän taistelun edessä, pitkööt sitä rikkiväen ja jälkijärkeilijät kuinka mielettömään tahansa.

Nyt lopitvat kalpeat työläiset Tampereen tehtaista verisessä Suomen maanponnassa. Ne, jotka eivät kaatuneet taistelussa, joutuivat Mannerheim-Renvallin käsken mukaisesti ammuttaviksi, ja edistys on mennyt eteenpäin: suurteurastusta ei enää toimitettu kivaireilla, vaan työläisillä. Eläköön Suomen porvarien kulttuuri!

Vaan kerran nousevat haanun Tampereen hanoista tuomitsemaan sortajiansa ja murhaajiansa, niin varmasti kuin mailmassa ja historiassa löytyy oikeutta."

OIKAISU.

Toverin 152:ssa numerossa, kun puhuttiin siitä pöytäan nauhatusta perheestä (otsikolla "Ne punasten harvemmät juhnuudet"), aveltiin "Putaja" nimeä tekaistuksi, koska siitä ei kartasta löytynyt. Eräs niistä tienä syntynyt ja kasvanut kir-

jeenvalhtajamme kuitenkin vakuuttaa siellä olevan sen nimesen palkan "ja paljon muitakin sellaisia pieniä asuttuja seutuja, jolle ainoastaan paikkakunnan ja läheisyyden asukkaat antavat keskuudessaan käytetyt nimet". Tuosta nimestä siis ei voida päätätä mitään kyseenalaisen ihmistyön todentäisyyteen nähden.

Oikea "Tervapampun painovirhe". Minneapolisin oikeudessa vaati eräs Mary Flaherty eroa muutamasta Fort Snellingissä palvelevasta sotilasta, lyhyesti sanoen, seuraavasta syyistä: "Minä menin naimisiin katoliinluokseen irlantilaisen Alfred J. Davisin kanssa, ja nyt se mies onkin Puolan juutalainen Abraham Sogolovitz. En minä mokomasta huoli."

Metävalkean aiheuttaja vastaa kalkesta sen tuottamasta vahingosta, sen on moni maanraivaaja ja tukkipomo saanut kokea - ja se pitäisi heidän jokaisen tarkoin muistaa silloin kun kaskeissa tai murrokoillinsa tulen pistävät. Äskettäinkin on Quebecin veteomusloikeus vahvistanut alemman oikeuden tuomion, jolla eräs uutisfarmari velvoitettiin suorittamaan lähes 9,000 dollaria hänen kaskestaan karanneen metsävalkean tekemien vahinkojen korvaukseksi sekä maksamaan kaikki oikeudenkäyntikulut. Siinä, siis meni mieheksi maat ja mannut, kaikki mitä hänellä nyt on ja mitä hän tulevaisuudessa voi saada.

Kansankirjeitä

WASHINGTON
Hoquiam
Osastomme heinäkuun neljännen päivän juhlat onnistuivat kaikkiin puoliin hyvin. Ompeluseuran myyjäiset t. k. 3 p. toteivat sen seikan, että eivät kaikki suomalaiset tahdo vielä osaston koolemaa tälläkään perukalla. Naiset olivat valmistaneet paljon hyviä käsitöitä, jotka kaikki myytiin hyvästä hinnasta, joten yhteinen tulos näistä myyjäisistä oli \$287.25. Menot pois otettuna on jäännös \$266.35, siis nätti summa, minkä ompeluseura on tehnyt käsitöillä puolen vuoden ajalla. (Kiitos toiminnastanne, naiset, yhteisen asiamme eteenpäin viemisessä!) Sen komean vuodepeiton sai John Molander, Hoquiamista.

Näytösilta 4:n päivän iltana meni myöskin mukisena. Osaston näytelmäseura silloin esitti "Multa-aitelin" toisen osan, joka tuntui huvittavan yleisöä aikalailla, päättään niistä naurun remahduksista, mitä kuului joukosta.

Sunnuntaina, t. k. 7 p., lopeutettiin juhliminen näytelmällä. Silloin Aberdeenin näytelmäseura esitti kolminäytöksisen kappaleen "Suuntaat", huvinäytelmä myöskin. Niin - että niillään vakavammalla ei häiritä yleisön hermostoa näitten juhlain aikana.

Yliäika-työ lopetetaan Aberdeenin laivatelokolla, jossa rakennetaan hallitukselle laivoja sen määräyksen mukaan, minkä ne saivat päätöksestä t. k. 6 p. Nykyinen palkkikatsa pyssy myöskin entisellään, joten mitään palkankorotusta työläiset eivät tile nyt saamaan.

Hoquiam saanee terästehtaan Lamb Machine Com presidentti on ilmoittanut, että heidän uudestehtaansa yhtehteen rakennetaan \$50,000 maksava sulimo, jonka lattian pinta-ala tulee olemaan 5,000 neliöalkaa isompi kuin se entinen sulimorakennus yksinään ja se tulee valmistamaan 10 tonnia terästä ja viidestä kunteeritonniä rautaa päivässä. Siellä tullaan valmistamaan kaikenlaisia teollisuudessa tarvittavaa terästä, ja pitäisi sen olla valmi lokak. 1 p. tänä syksynä.

\$400,000 maksettiin Hoquiamin pankista viime viikolla palkkoina metsä- ja sahamylymiehille siihen luettuna myöskin laivanrakentajat. Tämä on isoin summa tämän kaupungin historiassa, mitä on maksettu yhdessä ulosmaksussa.

Andrew Johnsonilta, Aberdeenistä, varastettiin Ford auto Aberdeenin kadulta viime viikollitortina. Se siten löydettiin Hoquiamista Emerson avenuelta, lähellä Maple katuja, aivan samalla tavalla kunnossa kuin se oli ollut ennen varastamistakin. Poliisi arvelee, että joku ajosi sillä vain kotiansa ja jätti sitte rutiin tien viereen.

Ei kelvannut julistavaksi. Joku aika sitten tuli osastollemme Santeri Nuortealta kirje, jota hän pyysi tarjoamaan julistavaksi takäläisissä lehdissä. Osasto valitsikin henkilöön vieämään sen tämän kaupungin sanomalehden toimittukseen, mutta

vaikka siitä onkin aikaa jo yli kolmen viikon, ei sitä ole vielä näkynyt lehden palstoilla. Näytetään sitä, että se ei ole haluttua tavaraa julkaistavaksi. Ehkäpä toimeenpaneva komitea ei ole ottanut tätä puolta asiasta ollenkaan huomioon, nim. sitä, että Suomen työväenhallituksen edustajan lähettämä selostuksia ei niin vain julkaista porvarillisissa sanomalehdissä, joten sen saatutukset tässä tapauksessa kuitistuvat vähiin. Minä en tahdo alentaa sen työn arvoa, mitä hän on tehnyt, mutta pitää yllä viirastoa, kun kerta Suomen työväenhallituksen on täytyntä pata ulkomaille, ei ole järkevää. Eikä voida myöskään väittää, että työväenhallitusta ei olisi kuitistettu tällä kertaa. Se nousee kyllä kerran, sillä sitä ei voida kuitistaa ainaiseksi, mutta silloin kun se nousee ja pääsee valtaan, niin se voi myöskin silloin panna edustajansa ulkomaille ja maksaa niitten kulu.

Antakaa S. S. Järjestön jäsenet päättää yleisäenestyksellä haluakoo se ruveta maksamaan Suomen työväenhallituksen edustajalaitoksen kulgintä vielä eteenkinpäin, niin minä luulen, että se ratkasee tyydyttävästi sen edustajalaitoksen kohtalon.

Utistenkirjoittaja.

CALIFORNIA

Berkeley
"Suomi-ilmat" kesäk. 30 p. onnistuivat, kokoilalla hyvin, niin yleisöön kuin ohjelmaankin nähden. Oli kaikkiaan 4 eri puhetta ja paljon muuta ohjelmaa. Puhdas rahallinen tulos oli \$50.

\$20,000 sai Mrs. Matilda Dunbar kattuvuonnyhtiöltä vahingonkorvausta käsimistä vammoina, jotka hän sai yhtiön vauunissa kaksi vuotta sitten. Yhtiö vaati uutta kuulustelua asiasta, mutta vaatimus hylättiin.

Verotuslautakunta on ilmoittanut verotettavan onnisuuden arvon Alameda kunnissa olevan \$241,136.830, joka on kasvanut \$4,656,570 vuoden ajalla, ja Oaklandin kaupungin verotettavan onnisuuden \$171,320,258, kasvu ollen \$2,437,550 vuoden ajalla.

Törmäsväit yhteen. Southern Pacific yhtiön 20 kadun vauun ja raitiotieyhtiön Lake Shore ave. vauun ajoivat yhten t. k. 3 p. illalla risteyksessä 20 jät Broadwayn kulkussa, loukaten monia matkustajia ja säkkin molemmat vauut käyttökuunttomiksi.

Raaka nuorukainen. Joseph Daa, 18-vuotias, tunnusti tappaneensa Gee Hong nimesen kiinalaisen, joka löydettiin 9:n ja Franklin katujen kulmassa paa murskattuna ja muuten rullottuna joku aika sitten. Oman tunnustuksensa mukaan hän löi sinälaisen kumoon ja sitte hyppi hänen päällään sen takia kun diinalamen kielti häntä painimassa toisen pojan kanssa. Tapaluman johdosta ovat poliisit vieeet kuusi eri miestä kuulustelavaksi ennenkuin osuivat oikeaan ja saivat hänen tunnustamaan.

Ei "tykännyt". Mrs. Cussie Dracovitch pyytää eroa miehensä Vincentistä, kun mies piti niin "hyvää" huolta hänestä, että meinas paistaa hänet kuttanaan uunin päällä.

Petti hyväntelijänsä. John Cavanch vei neljännen päivän illalla kapakassa tapaansa miehen asuntoonsa yöksi, koska hän sanoi olevansa rahaton ja iltana yösiäjä. Aamulla varhain oli mies sekä hyväntelijänsä laatteet lähtenät kävelemaan.

Juhlivat. 58 juopunutta miestä korjasi Oaklandin poliisit putkaan 24 tunnin sisällä neljäntenä päivänä. Sitä pidetään ennätyksenä alallaan.

John C. Taylor, Californian sosialistipuolueen kirjuri, on lähettänyt kirjeen jokaiselle tietelle sosialistille tahtoon rahaa valtion virkailehdokkaiden sisäänkirjo-usrahastoa varten.

Suuret tanssit - ainoastaan ansit - tulee olemaan Toverivallalla sunnuntaina, t. k. 14 p. Toi-nen.

OREGON

Portland

Osastomme neljännen päivän juhlanenot onnistuivat kaikkiin puoliin hyvin. Juhlailta näytöskappale, vaikka oli lyhyt, sisälsi paljon, se on hyvin agitatoravaa siitä, mitä seurauksia sota tuottaa. Lopuksi tanssittin roimasti, joten iltä kului raitolasti. Yleisö ohikin tyytyväinen illanviettoon. Kuudennen päivän iltana oli ompeluseuran myyjäiset. Naiset olivat neuloneet rittään hyvää tavaraa, hyvin me-